

ZDZISŁAW KIJAS OFMCONV, Kraków
KS. STANISŁAW JÓZEF KOZA, Lublin–Rzeszów

MIĘDZYWYDZIAŁOWY INSTYTUT EKUMENII I DIALOGU
PRZY PAPIESKIEJ AKADEMII TEOLOGICZNEJ W KRAKOWIE
GENEZA I PIERWSZE INICJATYWY

Przez dziesięć lat jedynym Instytutem Ekumenicznym w Polsce był instytut, który powstał przy Wydziale Teologii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego i od 1 października 1983 r. prowadzi tam swoją nieprzerwaną i owocną działalność¹ Tak było

²⁶ Zob. (jt). *Zdrowy ekumenizm*. „Gazeta Świąteczna” (Wydanie sobotnio-niedzielne „Gazety Wyborczej” 26-27 listopada 1994) nr 275(1659) s. 21.

¹ Zob. S. C. N a p i ó r k o w s k i. *Instytut Ekumeniczny w KUL – historia jego powstania*. „Biuletyn Ekumeniczny” 13:1984 nr 1(49) s. 14-19; W H r y n i e w i c z. *Pierwszy Instytut Ekumeniczny w Polsce – jego zadania*. Tamże s. 19-23; t e n ż e. *Statut i Regulamin Instytutu Ekumenicznego*. Tamże s. 23-25. Sporo szczegółowych danych z historii IE podają: W H r y n i e w i c z. *Instytut Ekumeniczny*. W: J. H o m e r s k i, F. S z u l c (red.). *W dwudziestolecie Soboru Watykańskiego II. Recepcja – doświadczenia – perspektywy*. Lublin 1987 s. 173-183; S. J. K o z a. *Dziesięciolecie Instytutu Ekumenicznego KUL*. „Biuletyn Ekumeniczny” 22:1993 nr 4 (88) s. 21-32; t e n ż e. *Z historii Instytutu Ekumenicznego KUL*. „Roczniki Teologiczne” 40:1993 nr 7 s. 163-170; W H r y n i e w i c z. *Instytut Ekumeniczny*. W: M. R u s e c k i (red.). *Księga pamiątkowa w 75-lecie Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Wkład w kulturę polską w latach 1968-1993*. Lublin 1994 s. 234-243; S. J. K o z a. *Instytut*

do dnia 18 października 1993 r., kiedy to w Krakowie została powołana do życia nowa placówka naukowa o podobnym charakterze.

I. GENEZA I CEL

Dnia 18 października 1993 r. Senat Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie powołał do istnienia Międzywydziałowy Instytut Ekumenii i Dialogu przy Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie (= MIED). Celem Instytutu jest animacja intelektualna dialogu z kulturą, judaizmem i wewnątrzchrześcijańskiego oraz organizowanie spotkań, sesji czy sympozjów wokół powyższych tematów. Ma służyć on także jako szeroka platforma pomocna do rozkrzewiania tego rodzaju dialogu na terenie całego Krakowa poprzez nawiązanie ścisłej współpracy w tym zakresie z innymi uczelniami miasta.

II. PRACOWNICY NAUKOWI

Dyrektor MIED-u:

ks. doc. dr hab. Łukasz Kamykowski

Sekretarz Instytutu:

dr Zdzisław Kijas OFMConv.

Ekumeniczny Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Dziesięciolecie działalności. „Studia i Dokumenty Ekumeniczne” 10:1994 nr 1 (33) s. 113-119; t e n ż e. *Instytut Ekumeniczny.* „Przegląd Uniwersytecki” (KUL) 6:1994 nr 4 (30) s. 24-25; t e n ż e. *Instytut Ekumeniczny Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Przegląd wydarzeń.* W: Z. G l a e s e r, S. J. K o z a, R. P i e r s k a ł a (red.). *Dialog Kościołów a tożsamość wyznaniowa. Materiały sympozjum ekumenicznego z okazji 10-lecia Instytutu Ekumenicznego KUL zorganizowanego w Lublinie w dniach 8-9 XI 1993 przez Instytut Ekumeniczny KUL oraz Instytut Teologiczno-Pastoralny, filię KUL w Opolu.* Opole 1994 s. 119-127; B. St. *Wiarygodni świadkowie ekumenii. 10-lecie Instytutu Ekumenicznego KUL.* „Jednota” 38(53):1994 nr 3 s. 11.

Zob. też: P J a s k ó ł a. *Instytut Ekumeniczny KUL w 1990 r.* „Biuletyn Ekumeniczny” 20:1991 nr 3 (79) s. 54-57; S. J. K o z a. *Sprawozdanie z działalności Instytutu Ekumenicznego KUL w roku akademickim 1991/1992.* Tamże 22:1993 nr 1(85) s. 59-65; t e n ż e. *Działalność naukowa Instytutu Ekumenicznego KUL w roku 1993.* „Roczniki Teologiczne” 41:1994 z. 7 s. 193-201; t e n ż e. [O naszej pracy w minionym roku.] *Instytut Ekumeniczny.* „Przegląd Uniwersytecki” (KUL) 7:1995 nr 5 (37) s. 20-21; t e n ż e. *Działalność naukowa Instytutu Ekumenicznego KUL w roku 1994 – w niniejszym zeszycie „Roczników Teologicznych”* (s. 249-259).

III. WYKŁADY AKADEMICKIE

W ramach Instytutu prowadzone są już teraz niektóre wykłady odpowiadające naturze Instytutu:

- dialog międzyreligijny (ks. dr hab. Jan Górski);
- dialog z judaizmem (ks. doc. dr hab. Łukasz Kamykowski);
- katolickie zasady ekumenizmu (dr Zdzisław Kijas OFMConv).

Pozostałe wykłady – uwzględniające te zagadnienia – umieszczane są w obrębie wydziałów: teologicznego, filozoficznego i historii Kościoła.

IV SESJA NAUKOWA

Prace Instytutu otwierała jednodniowa sesja nt. „Dziś i jutro rodziny. Spojrzenie ekumeniczne”, która odbyła się 27 stycznia 1995 r. w Urzędzie Miasta Krakowa (Pl. Wszystkich Świętych 3). Jej organizatorem był MIED oraz Fundacja Promocji Kultury Krakowa. Symposium rozpoczął wiceprezydent miasta Krakowa, pan Krzysztof Pakoński, po którym przemówił rektor Papieskiej Akademii Teologicznej, ks. prof. dr hab. Adam Kubiś.

Wykłady podczas tej sesji naukowej wygłosili:

- Ks. lic. Antoni Świerczek: *Międzynarodowy Rok Rodziny. Próba oceny*;
- Ks. bp dr Jan Szkodoń: *Katolicka wizja małżeństwa i rodziny*;
- Ks. bp prof. dr hab. Jeremiasz (Anchimiuk, Autokefaliczny Kościół Prawosławny): *Rodzina w tradycji Kościoła prawosławnego*;
- Ks. lic. Erwin Mikler (Kościół ewangelicko-augsburski): *Rola i miejsce rodziny w tradycji protestanckiej*;
- Pan prof. Michał Friedman: *Tradycja rodzinna w judaizmie*;
- Pan dr Wadie Tarish: *Nauka Koranu o rodzinie*;
- Pani dr Marzena Czerniak-Drożdżowicz i pani mgr Izabela Hryciów: *Indyjskie zwyczaje małżeńskie i rodzinne – Indie dawne i współczesne*;
- Pan red. Maciej Hłowiecki: *Nadzieja i zagrożenia dla rodziny ze strony środków przekazu*;
- Pan red. Tadeusz Żeleźnik: *Próba określenia warunków, które pozwolą wypełnić rodzinie zadania, jakie niesie XXI wiek*.

Sesję tę należy ocenić jako bardzo pożyteczną inicjatywę, nie tylko zresztą ekumeniczną²

Organizatorzy planują publikację materiałów z tej sesji naukowej w Wydawnictwie PAT-u.

V WYKŁADY GOŚCINNE

Inną inicjatywą Międzywydziałowego Instytutu Ekumenii i Dialogu stanowiły wykłady gościnne rabina prof. Michaela Signera z Uniwersytetu Notre Dame (Indiana, USA). Odbyły się one w dniach 13, 14 i 15 marca 1995 r.:

- *Główne tematy żydowskiej liturgii;*
- *Stworzenie, Objawienie, Zbawienie;*
- *Stolica Apostolska a Żydzi: przeszłość, teraźniejszość, przyszłość;*
- *Żydzi i katolicy czytają Pismo święte: tradycje dotyczące Dnia Pojednania (Kpt 16).*

VI. PROMOCJA KSIĄŻKI

Dnia 25 kwietnia 1995 r., wspólnie z Krakowskim Oddziałem Polskiej Rady Ekumenicznej, Instytut Ekumenii i Dialogu zorganizował interesującą dyskusję nad książką prof. dra hab. Andrzeja Siemianowskiego pt. *Filozoficzne podłoże rozłamu chrześcijaństwa*³

Autora książki i zebranych przywitał dyrektor Instytutu ks. dr hab. Łukasz Kamykowski. Następnie głos zabrał ks. prof. Konrad M. P. Rudnicki ze Starokatolickiego Kościoła Mariawitów⁴

Z kolei dr Zdzisław Kijas OFMConv wygłosił referat nt. *Czy filozofia ponosi odpowiedzialność za rozłam chrześcijaństwa?*⁵

W ożywionej dyskusji głos zabrali także prof. Jerzy Nowosielski i ks. Witold Maksymowicz z Polskiego Kościoła Prawosławnego oraz sam autor prof. dr hab. A. Siemianowski.

VII. PIERWSZE SYMPOZJUM EKUMENICZNE

Instytut przygotowuje na 24 i 25 stycznia 1996 r. dwudniowe sympozjum ekumeniczne na temat: „Kościół w dialogu ze światem – 30 lat po Vaticanum II”

Adres Instytutu: Międzywydziałowy Instytut Ekumenii i Dialogu przy PAT
ul. Franciszkańska 1
PL 31-004 KRAKÓW
Tel. 0-12/218 945

³ Wrocław 1993 [ss. 72].

⁴ Jest on autorem jednego z artykułów w niniejszym zeszycie.

⁵ Jego tekst zob. „Biuletyn Ekumeniczny” 24:1995 nr 2 (94) s. 80-87.